

Värme- och Kraftföreningen

MEDLEMSBLAD 2-2010

Värme- och Kraftkonferensen 2010

Hållbara energisystem

10 november
Näringslivets hus, Stockholm

Mer info inom kort:
www.afconsult.com/industrikonferensen

Den 10-11 november är det återigen dags för ÅF:s Industrikonferens som hålls i Stockholm varje år. Höjdpunkten under dessa två dagar är självklart vår Värme- och Kraftkonferens den 10 november som i år hålls på temat *Hållbara energisystem*. **Boka in datumet den 10 november redan nu!** Mer information kommer senare i höst.

Medlemsbladets innehåll

Den första programperioden i programmet för energieffektivisering (PFE) är avslutad och vi rapporterar kort om utfallet. Billeruds bruk i Karlsborg deltog i programmet vilket har lett till ett större energifokus bland medarbetarna. På Halmstad Energi och Miljö har en absorptionsvärmepump installerats, vilken kommer att producera bland annat kyla till en ishall i Halmstad.

Rapport från årsstämma 2010

Den 21 april 2010 höll Värme- och Kraftföreningens årsstämma i Stockholm. Sex personer från 4 olika företag deltog vid stämman. Läs protokollet på vår hemsida: www.vok.nu. Lars Bernhardsson, Halmstad Energi och Miljö är fortsatt föreningens ordförande. Föreningen fick dock i

och med årsstämman en ny sekreterare i Jenny Persson, ÅF. Jenny presenterar sig kort längre fram i medlemsbladet.

Skadegruppen

Rapportera in dina skador och hjälp till att sprida kunskap och erfarenhet till Skadegruppens medlemmar. Blankett för inrapportering av skador hittar du på vår hemsida: www.vok.nu eller genom att kontakta Värme- och Kraftföreningens sekreterare Jenny Persson enligt uppgifter nedan.

Synpunkter

Har ni synpunkter på medlemsbladet eller idéer till innehållet i kommande blad, tveka inte att kontakta Värme- och Kraftföreningens sekretariat enligt uppgifter nedan.

Energieffektivisering i energiintensiv industrin – en positiv första programperiod

Efter fem år har programmet för energieffektivisering (PFE) lett till en total eleffektivisering på 1,4 TWh, vilket motsvarar hela Uppsalas elanvändning. De 97 företag som deltagit i PFE sedan starten 2004 har uppnått detta genom en rad eleffektiviseringsåtgärder, översyn och förbättring av rutiner för energieffektiva inköp och projekteringar.

Vision om svenskt hållbart energisystem

PFE är ett led i arbetet med att skapa ett ekonomiskt och ekologiskt hållbart energisystem i Sverige och utvecklingen av industrin är en central fråga. De deltagande företagens energianvändning motsvarar en femtedel av den totala förbrukningen i Sverige och drygt hälften av den totala industrins förbrukning. Programmet startades 2004 och den första programperioden avslutades vid utgången av 2009.

Krav på deltagande företag

Ett deltagande i PFE har varit frivilligt och för ett deltagande krävdes att det egna företaget införde ett energiledningssystem och att energibesparingsåtgärder utfördes utifrån en kartläggning som tagits fram av Energimyndigheten. Deltagandet innebar i sin tur att företaget kunde få en skattelindring på sin elförbrukning.

Inte bara eleffektiviserande åtgärder

Närmare 1 100 åtgärder har genomförts av de 97 deltagande företagen inom PFE. Åtgärderna i fråga resulterar i en reducerad elanvändning, men i många fall även en minskning av annan energianvändning. PFE har fokus legat på eleffektiviserande åtgärder i och med att programmet är kopplat till en skattereduktion på elektri-

cit, men genom energikartläggningen som utförts inför programstarten och energiledningssystemet som införts, innebär PFE även att företagen måste se över möjligheten till alla typer av energieffektiviserande och klimatförbättrande åtgärder. Företagen kan frivilligt välja att redovisa även denna typ av energiåtgärder som genomförts eller kommer att genomföras.

Största investeringarna

Störst antal eleffektiviseringsåtgärder har genomförts inom olika hjälpsystem så som pumpsystem, elmotorer, fläktsystem, belysning osv. Uppdelat på branscher görs den största investeringen inom massa- och pappersindustrin följd av järn- och stålindustrin.

Ny programperiod

Den första programperioden avslutades hösten 2009 för de företag som deltog från starten 2004, men formellt avslutas första perioden 2013. Av de företag som deltagit i PFE sedan starten 2004 har många företag anmält sig till en ny, andra programperiod. Nya deltagare i programmet samt deltagare med senare programstart än 2004 kan söka kontinuerligt fram till 2014.

MEDLEMSBLAD 2-2010

Energifokus på Billerud i Karlsborg som effekt av PFE

Billerud Karlsborg är ett av de 97 företag som deltog i den första programperioden för energieffektivisering av elanvändningen i företaget. Tack vare ett energiledningssystem så hanteras såväl övergripande som avdelningsspecifika energifrågor idag på ett strukturerat sätt, och genom företagsövergripande utbildningsinsatser och ett större energifokus har medvetenheten kring energifrågor ökat hos samtliga anställda.

Ökat fokus kring energifrågor

Billerud Karlsborgs deltagande i PFE har bidragit starkt till ett ökat fokus kring energifrågor inom hela Karlsborgsbrukets organisation. I samband med programstarten utfördes en grundlig energikartläggning i bruket och ett metodiskt arbetssätt implementerades kring energieffektivisering. Detta arbetssätt är idag väl etablerat i organisationen och har resulterat i att flera nya åtgärder identifierats och genomförts.

Åtgärder leder till kostnadsreduktion

De utförda och redovisade energieffektiviseringsåtgärderna under den första programperioden (en femårsperiod) har reducerat elanvändningen i bruket nästan fyra gånger mer än den minskade kostnaden i elskatt som Billerud Karlsborg fått genom att delta i PFE. De flesta åtgärder som utfördes på bruket i Karlsborg under PFE:s första programperiod för att reducera elanvändningen var åtgärder på pumpar

som t.ex. byte till optimal storlek på pumphjul och frekvensomriktardrifter. En annan åtgärd som utfördes var byte till ny barkpress. Även andra energieffektiviserande och klimatförbättrande åtgärder har utförts vid bruket i Karlsborg. Bland annat har den befintliga ångturbinen ersätts med en ny, större ångturbin, vilken har ökat brukets självförsörjning på elenergi från 30 till 65 %. Ny värmväxlare har också installerats för att ersätta ånga med hetvatten för uppvärmning av kemiskt renat vatten till pappers bruket.

Potential för fortsatta besparingar

Fortfarande finns en stor besparingspotential i Karlsborgs pappers- och massabruk, även att de flesta enklare åtgärderna redan är utförda under den första programperioden. Arbetet med energieffektivisering fortsätter med samma höga intensitet och potentialen att identifiera och genomföra nya åtgärder bedöms som stor.

MEDLEMSBLAD 2-2010

Absorptionskyla producerar is i Halmstad Arena

När Halmstad kommun skulle bygga Halmstad Arena definierades ett behov av att kunna kyla is och samtidigt erbjuda ett behagligt inomhusklimat i arenan. Ett team av olika aktörer sattes ihop för att ta fram en, för Sverige, unik lösning där miljön skulle stå i fokus med energisnåla lösningar som skulle förse Halmstad Arena med både kyla och värme.

Bakgrund

Halmstad kommun var i stort behov av nya träningslokaler för såväl ishockey som konståkning. Resultatet blev att kommunen satsade på en ny idrottsarena vars energisystem skulle bli unikt.

Unik lösning med miljö i fokus

Vid projektets start hölls diskussioner om energileveransen till anläggningen mellan kommunen och energileverantören, Halmstad Energi och Miljö, HEM. Fryshållning av isbanorna var en intressant punkt, hur var tillgången till annan teknik än konventionella eldrivna kylmaskiner?

HEM drev frågan att energilösningen skulle vara långsiktig och med primär-energiebegreppet i fokus. Kommunens energiplan anger att el för uppvärmning och kyla skall minimeras samt att fjärrkyla skall byggas ut. Lösningen blev en absorptionskylmaskin som drivs med fjärrvärme. Absorptionskylmaskiner för de låga temperaturer som isbanor kräver är en relativt oetablerad teknik. För att hantera

spetslaster i systemet har även en eldriven kylmaskin installerats parallellt. Det specialdesignade systemet gör att optimal kylteknik kan nyttjas i de olika driftfallen.

Val av komponenter i kylcentralen har föregåtts av livscykelanalyser. Restvärme i anläggningen återvinns i största möjliga grad och avfuktare i ishallarna drivs med fjärrvärme. Resultatet blev en unik lösning med minskad elförbrukning och med miljön i fokus.

Team av olika aktörer

Eftersom inga färdiga lösningar fanns att tillgå och med snävt tidsschema ställdes stora krav på de inblandade aktörerna. Några av dessa var AB Halmstad Kylteknik, Francks Kylindustri AB, Refcon AB, ÅF Infrastruktur AB och Anjo Bygg AB.

Det goda samarbetet spelade en väsentlig roll och med teamets samlade erfarenhet och kompetens kunde en bra och funktionell lösning nås.

Ny sekreterare i Värme- och Kraftföreningen

Hej, jag heter Jenny Persson och efterträder Anna Gabrielsson som sekreterare i Värme- och Kraftföreningen. Jag är civilingenjör i energiteknik och har arbetat som konsult i kraftvärmerelaterade projekt i drygt 3 år. Jag arbetar på ÅFs avdelning Kraft & Värme i Stockholm.

Tveka inte att höra av dig om du har några frågor!

